

OD AUTORA SVĚTOVÉHO BESTSELLERU *ODSE*TE SE*

NEVYCHOVEJTE

**STAŇTE SE RODIČEM,
JAKÉHO SI DĚTI ZASLOUŽÍ**

ZM*DA

GARY JOHN

BISHOP

NEVYCHOVEJTE ZM*DA

GROW UP

Copyright © 2024 by Gary John Bishop.

Published by arrangement with HarperOne,
an imprint of HarperCollins Publishers

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Kateřina Sýkorová, 2025

Cover © Daniel Pocar, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-6968-1 (pdf)

NEVYCHOVEJTE

STAŇTE SE RODIČEM,
JAKÉHO SI DĚTI ZASLOUŽÍ

ZM*DA

GARY JOHN BISHOP

PŘELOŽILA KATEŘINA SÝKOROVÁ

Tuhle knihu věnuju lidem, kteří jsou oddaní vlastnímu růstu, přestože jim svět říká, že to nejde. Ať jdou do prdele, vy to dáte.

Obsah

01	Jedna z mnoha realit	11
02	Z popela viny	25
03	Problém s rodiči	41
04	Odpouštění iluzi	55
05	Nová perspektiva	69
06	Analýza vlny	81
07	Příliv cynismu a závěrečný proud	99
08	Tři dědictví	115
09	Autentický rodič	133

***„Realita se tvoří v mysli.
Můžeme tedy změnit
svou realitu pouhou
změnou myšlení.“***

Platón

0

Jedna z mnoha realit

Je úplně jedno, kolik jste přečetli knih o rodičovství, v kolika jste maminkovských skupinách na facebooku, jaké máte kvalifikace zaříkavače dětí nebo jak otevřené máte čakry. Pozice rodiče je ta absolutně nejnáročnější, na kterou kdy nastoupíte, a ať už jste si sestavili jakoukoliv sadu užitečných nástrojů, nemusí to stačit na to, abyste si tím zvládli úspěšně projít s aspoň relativně chladnou hlavou.

Proč to tak je?

Protože všechno, co jste se kdy naučili, se proplétá s vaší vlastní výchovou, takže se svoje vlastní dětství buď náruživě snažíte naklonovat, nebo ho naopak se svými dětmi přeprat. Pokud stojíte o nějaký pokrok, pak je tohle mechanismus, který budete muset zrušit.

Pomůžu vám ho zrušit tím, že vám ho ukážu v plné kráse. Proč děláte to, co děláte, jak děláte to, co děláte, a na konec i proč to všechno znamená jen minimální rozdíl ve výsledku, po němž jdete.

Druhou nejnáročnější výzvou těsně za rodičovstvím je úkol *vyrovnat se s výchováním rodiči*, což naznačuje důvod, proč je tato kniha vhodná pro všechny bez ohledu na rodičovský status.

Ať se vám to líbí, nebo ne, jste formováni zažitým ideálem všeho, čím rodič má a nemá být, a to i když žádné děti nemáte. Je to hlavně tím, že děti vidíte ve filmech a v televizi, čtete o nich v knihách, časopisech i novinách, a na rovinu: nejsou tak trochu všude, kam se podíváte? A potom je tu samozřejmě i celý váš život strávený srovnáváním vlastních rodičů s tímhle často škodlivým společenským ideálem. A právě proto se tahle kniha, ačkoliv je zaměřená převážně na rodiče a na lidi, kteří se jimi plánují stát, ve skutečnosti vztahuje i na všechny ostatní.

Snaha o vystavění života na následcích čehokoliv, co s vámi otec s matkou udělali nebo neudělali během let vašeho vývoje, tvoří v podstatě většinu úsilí, které vynakládáte, ať už to tak vypadá, nebo ne. Spousta vašeho osobního růstu, ne-li všechen, přímo či nepřímo souvisí se zkušenostmi, jež jste získali během nějakých těch prvních dvaceti let na téhle planetě.

Většinou se zasekneme ve zpětném rázu svých traumat a dogmat, přesvědčení a polopravd, příběhů, výmluv a pověr, které se později stanou rámcem pro naši vlastní výchovu potomků. Prežijeme, přizpůsobíme se a tak nějak si zvykneme na své prostředí. Zapomeneme na kouzlo všeho nového a na nekonečný horizont možností, jenž se dřív rozpínal až za hranice našeho nejnadšenějšího pohledu.

To, co nám zbyde, je naší realitou. Jak má, sakra, člověk něco takového měnit?

Koneckonců nemůžeme změnit minulost. Že ne?

Možná, ale pokud minulost žije jen v naší mysli, a jak říká Platón, svou mysl můžeme změnit, potom...

Tak jako tak vám tu neplánuju cpát žádnou pohádku. Na těchhle stránkách si vyložíme způsoby, kterými lze změnit své myšlení. Některé budou jednoduché. Jiné

budou trochu nebo hodně náročné, někomu můžou připadat i nemožné. Skutečný konflikt tu nespočívá ve slovech na papíře, ale ve vaší ochotě je vstřebat a vytvořit skutečný posun.

Změna bude nakonec záležet jen na vás a volba bude jen a jen vaše. Tahle kniha vám pomůže znovu objevit pevnou půdu pod nohama, kterou vám doteď poskvřil život. Získat zpátky dříve bohaté a hojné pastviny představivosti, zápalu i smyslu a vrátit je do svého zorného pole k prozkoumávání a tvoření vlastní budoucnosti. A naučit a povzbudit své děti, aby dělaly totéž.

„Tvoří nás naše rozhodnutí.“

Jean-Paul Sartre

I TAK JE TO KNIHA SVÉPOMOCI

Takže... tady to máme. Další z nekonečného moře titulů o výchově. Nebo ne. Dovolte mi osvětlit, co dělá z téhle knihy něco tak mimořádně odlišného.

Zaprvé, můžete poděkovat Bohu, že tu neopakují refren všech ostatních, co překypují jednotvárnými tipy, jak být tím nejlepším rodičem, jak dělat tohle a tamto, dávat pozor na támhleto, jak zavínovat, ukládat a zabalovat, ani návody k výchově pro začátečníky, pro pokročilé nebo pro magory, zalité citacemi s příchutí chardonnay o tom, jak se to dělalo ve starých dobrých časech. Pamatujte si, že výchova za starých dobrých časů je přesně to, co ovlivnilo právě vás (a obří hromadu dalších lidí). A podívejte se na to, jak ten úchvatný cirkus divnosti zafungoval.

Pro podrobnosti se podívejte na twitter.

Dobře, *tak* hrozné to zase není, ale vzhledem k tomu, jak moc z vaší výchovy se nakonec scvrkne jen na přemýšlení o tom, jak přesvědčit vlastní děti, aby neopakovaly vaše chyby (nebo jak obejít minulost, kterou máte vy sami za sebou), možná značná část celé té výchovavací záležitosti tkví v odhalování všeho, co se vám osobně na tohle téma točí v hlavě.

Zírali byste, co všechno jste bez jakýchkoliv otázek spolklí jako zaručenou pravdu.

V oblasti lidských záležitostí často nedokážete nabrat nový směr, aniž byste plně porozuměli všemu, co vás hnalo tím starým. Ale nežene to jen vás. Tohle je jedna z těch věcí, které se týkají nás všech.

Rozhodně to tak je v oblasti výchovy. Luštění záhady *kdo práci odvádí* (oproti otázce *jak ji odvádět*, která právě činí ostatní knihy úplně zbytečnými) je tím, co dělá náš začátek mnohem zajímavějším a ve výsledku užitečnějším. Pointa tkví v tom, že když se prohrabete až na samé zakalené dno toho, *kdo* jste, svého osobního kouzelného kyblíčku, pak se váš úkol samotný odhalí v mnohem jasnějších, inspirujících a svobodných obrysech.

Taky hlouběji porozumíte každému, kdo to kdy dělal před vámi, a vlastní odpovědnosti vůči těm, kteří k tomu přijdou po vás. Ano, je to opravdu *tak* velké a *tak* důležité.

Ujasněme si jednu věc. Tohle není svazek, který byste měli vnucovat rodičům nebo darovat potomkům v zoufalé víře, že za vás napraví všechny ty sračky, na něž pořád upozorňujete. Je určený naprosto, úplně a stoprocentně k tomu, abyste se vy sami našli v konkrétní rovnici a už, kurva, změnili to, čím jste jako rodič i jako slušný člověk se smyslem pro realitu.